

Mpox – Smittskydd och Vårdhygien

Bakgrund

Mpox är en virussjukdom som orsakas av Mpox-virus. Virussjukdomen sprids i Afrika från djur till människor, men överföring mellan människor kan också ske. Viruset upptäcktes först hos apor och fick därför första namnen apkoppsvirus. Mpox förekommer vanligtvis i västra och centrala Afrika och har tidigare varit ovanlig i Europa.

Det finns två olika typer av mpox-virus, klad 1 och klad 2, som i sin tur delas upp i klad 1a och klad 1b respektive klad 2a och klad 2b.

Symtom

Vanliga symtom vid icke sexuell smitta är feber, svullna lymfkörtlar, huvud- och muskelvärk och efter någon dag blåsor eller sår på huden generellt.

Symtom vid sexuell smitta är dessutom ofta genitala, perinatale eller orala blåsor och sår, ibland i kombination med svullna lymfkörtlar främst i ljumskar. I vissa fall har symtombilden dominerats av proktit eller rektala symtom utan samtidigt synliga hudlesioner.

Inkubationstiden är vanligtvis 6 till 13 dagar. Men den kan vara både kortare och längre (upp till 21 dagar).

Smittvägar

Mpox smittar vid direkt/indirekt kontakt med kroppsvätskor, sår, blåsor från djur och människor, eller material och föremål som är kontaminerade. Mpox smittar framför allt vid nära fysisk kontakt med en person som är infekterad. Du kan både smittas sexuellt och via nära kontakt till exempel i ett hushåll. Fysiska sexuella kontakter eller andra nära hudkontakter med en smittsam person som har blåsor, utgör en särskilt hög risk. Virus kan sannolikt i vissa fall också spridas vid nära fysisk kontakt med en infekterad person genom inandning av små vätskedroppar från saliv i munhåla och svalg.

Diagnostik

Mpox analyseras med PCR på klinisk mikrobiologi, Karolinska. Provtas från sårsekret/blåsmaterial med transwab lila, se www.karolinska.se/pta/klinisk-mikrobiologi/apkoppsvirus/

Kontakta gärna virusjouren Huddinge (via kundtjänsten 08-123 719 99) vid frågor.

Beslut om provtagning tas av infektionsbakjour, anknytning 8053.

För kontakt med smittskyddsläkare, anknytning 8249; jourtid via TiB.

Prover skickas som smittförande ämne kategori B (UN 3373), se [Packa provet rätt — Folkhälsomyndigheten \(folkhalssomyndigheten.se\)](#)

Allmänfarlig, anmälningspliktig och smittspårningspliktig

Mpox är en allmänfarlig sjukdom vilket innebär att den även är anmälningspliktig och smittspårningspliktig.

Vårdrumsplacering – oavsett Klad 1 eller Klas 2

Slutenvård	Öppenvård
I första hand enkelrum med luftsluss alt. isoleringsrum vid risk för luftburen smitta I andra hand enkelrum med förrum och eget hygienutrymme	Patienten visas direkt in på vårdrum/behandlingsrum. Dörren ska hållas stängd. Särskild ventilerad sluss är inte nödvändigt. Anamnes lämpligen utomhus eller via telefon om möjligt Provtagning av patient med hög misstanke om mpox kan ske i saneringshallen på akutmottagningen eller på avd. A2 rum 1 – 4.

Patient

Patient som kan bör använda kirurgiskt munskydd när andra personer är i samma rum.
 Informera patienten om hostetikett och handhygien
 Hudlesioner täcks över med skyddande förband.

Skyddsutrustning

Vid patientnära omvårdnad rekommenderas

- Tillpassat andningsskydd av FFP3
- Skyddsglasögon eller visir
- Långärmat plastförkläde vid risk för direktkontakt med sår och blåsor
- Skyddshandskar vid patientnära vårdmoment

Tvätt

Rumsbunden tvättsäck som försluts på vårdrummet. All tvätt hanteras som risktvätt. Använd samma typ av skyddsutrustning som vid patientnära omvårdnad vid hantering av tvätt.

Avfall

Allt avfall hanteras som riskavfall. Använd samma typ av skyddsutrustning som vid patientnära omvårdnad vid hantering av avfall.

Städning och desinfektion

Vårdrum, sluss och hygienutrymme städas enligt sedvanlig rutin. Kassera engångsmaterial som förvarats i vårdrum/lägenhet och hygienutrymme. Skicka oanvända textilier som förvarats i vårdrum/lägenhet och hygienutrymme för tvätt. Alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel med rengörande verkan har god effekt på poxvirus.

Personal använder personligt skyddsutrustning enligt ovan vid städning.

Vaccination

För mer information om vaccinering mot mpox, var god se Folkhälsomyndighetens rekommendationer: Uppdaterade rekommendationer för vaccination mot mpox — Folkhälsomyndigheten (folkalsomyndigheten.se).

Styrdokument

Sjukdomsinformation om mpox — Folkhälsomyndigheten

Smittskyddsblad - Smittskyddsläkarföreningen (slf.se)

Vägledning för vårdhygieniska rutiner i sjukvården gällande mpox — Folkhälsomyndigheten
(folkhälsomyndigheten.se)